

ne, quam ordinario permittit, sicq; receptum est
 2 frequenti vlu Cameræ, † ve nonnunquam libello
 Appellationis, siue grauaminibus reiectis,
 3 causa pro conclusa acceptetur, & diffinitive pro-
 nunciatur. Idq; inter cætera † attenditur, quan-
 4 do grauamina nil noui continent: quod enim fe-
 mel capitulatum † vel interrogatum, non vlte-
 5 rius capitulandum vel interrogandum est. Sic et-
 iam quando † libellus appellationis, per omnia
 conuenit cum libello & actis primæ instantiæ,
 causamque non plenius instruit. Sed est mera re-
 6 petitio priorum articulorum. Similiter cum † ar-
 ticuli grauaminum continent materiam ad cau-
 sam impertinentem, ita vt, licet probata effet, ta-
 7 men nil releuaret, per iura adducta à *Gail. obs. 128.*
lib. 1. per tot. Denique idem † attendi posse puto,
 quando ex antiquo facto non dependentia &
 connexa, nec ad decisionem causæ vtilia, sed so-
 lummodo iuris articuli ex priori facto inducun-
 tur. Lectis itaque grauaminibus, tam prioris in-
 8 stantiæ, quam præsentis, vidi & aduertit, iam ad-
 ducta in effectu plane eadem esse cum prioribus,
 nisi quod iam additur, Comitatum Loffensem
 (imo Episcopatum Leodiensem) ex cuius per-
 tinentijs redditus annuus distractus est, Imperij seu-
 dum esse: Inde non potuisse absq; Domini con-
 sensu & iuris requisitis alienari: Cum tamen is
 punctus, posito quod verus sit, in iuris decisio-
 ne consistat, & non ex facti probatione depen-
 deat, ideoque decidendus, non probandus ve-
 niat: Deinde prætenditur, iam actricem, eiusq;
 prolem tanquam hæredes præmortui Iohannis
 Henrici Decani, &c. qui fuit patruus dictorum
 hæredum, ratione officij teneri in residuo, ad
 maiorem summam, quam petitur, quæ compen-
 9 sanda foret, in euentum, si deberet Episcopus
 soluere. Cum tamen certum sit, quod hæc obie-
 10 ctio † iam locum non habeat, tum quod in vim
 reconuentionis obijcitur, & male, periura, vt
Marant. par. 4. dist. 6. nu. 15. Tum quod, licet et-
 iam in Appellatione compensatio locum ha-
 beat, *l. 1. §. fin. que sent. sine appell. rescind. habetur c. fin.*
de appellat. in 6. Quia exceptio, † non infringens
 sententiam, obijci potest etiam post sententiam
 11 l. peremptorias. C. sentent. rescind. non posse. allegat *Innoc.*
in c. cum dilectis. de ord. cognit. Tamen compensatio
 hic obiecta, est illiquida, ex parte obijcentis, nec
 habet promptam probationem que facile sui exitum
 præstet, sed altiore requirit indaginem. Et
 supra dicta possent habere locum, si per confes-
 sionem actricis, vel alias liquide de debito con-
 12 flaret: *Marant. par. 4. dist. 6. in princip.* Hoc vero ca-
 13 su in prioribus instantijs de hoc iure compensa-
 tionis vel debito dicti Decani, nunquam cogita-
 tum fuit, quod nunc calumniæ suspicionem mouet,
 quod in referendis id non tantum negatur
 sed & super iniurijs protestatum est.
 Quin obstant aperte extractus rationum red-
 ditatum statui Ecclesiastico separatim, & deinde
 ipsi Episcopo & similibus statibus ab ipso Ioann.
 Henric. qui redditus rationibus fuerint contenti,
 & loco honorarij aliquid remiserunt, An. 59. &

sic longe post emptos redditus, & receptas contri-
 butiones expeditæ sunt rationes d. Henrici.

Denique in 33. additionali obijcitur: Reditus
 non esse emptos ad ratam vicefimi denarij, iuxta
 constitutionem Caroli V. &c. Sed & hæc excep-
 tio in iuris decisione consistit, quæ definienda
 erit in causæ meritis, nec probationem forte re-
 poscit. Ideo cō. ludo, grauamina hæc nō esse qua-
 lificata, vt admitti ad probandū debeant, sed vt in
 causa nō obscura, bono officio Iudicis lis præci-
 datur, & reiectis articulis, definitiue pronunciet.

Salus. &c.

D. N. Correferens cum Referente.

D. N. Pariter: Sed compensationem non ha-
 bere locū in Appellatione, allegat *Gail. in 2. li. &c.*

D. N. Similiter. Vt & reliqui.

V O T V M III.

In causa

Episcopi L. Appellantis

Contra

Annam de la V.

S Y M M A R I A.

- 1 Nullitas processuum & iudiciorū præcedentiū in gra-
uaminib. huius tertie partis obijcitur duplici modo.
- 2 Iudices seculares non habent cognitionem super
spiritualibus rebus & personis.
- 3 Exceptio nullitatis, quando ex defectu iurisdictionis
venit est attendenda.
- 4 Processum recte & legitime coram prioribus iudici-
bus fuisse ceptum, ex quibus colligitur.
- 5 Si natura causa, vel alia ratio facit, vt negotium a-
pud Episcopum decidi nequeat, tum per civilem pro-
cedit Iudicem.
- 6 Bona immobilia non sequuntur conditionem personæ,
sicut mobilia.
- 7 Exempla huius rationis ibidem inueniuntur sub n. 7.
- 8 Agens reali, potest conuenire vbi res est, licet ibi fo-
rum non habeat reus.
- 9 Felini opinio de hac materia. ibi. nu. 9.
- 10 Principalia siue *Sürstliche* & prophana bona, & so-
iusmodi causa tam spiritualium, quam secularium
Principum passim in imperio in iudicij politici
terminantur.
- 11 Iurisdictione quando regulariter prorogatur.
- 12 Recusatio Iudicis ex causa suspicionis, debet esse prima.
- 13 Iurisdictione Iudicis secularis in spiritualibus, non sacra-
mentalibus (qua ibid. videnda) prorogari potest.
- 14 Iudex ex certis coniecturis & præsumptionibus excep-
tionem nullitatis maliciose, ob differendam execu-
tionem, oppositam, ex officio reijcere potest.
- 15 Nullitatem & defectum iudicis maliciose obijcens,
quasi calumniosus repellendus est.
- 16 Contentio si est inter vasallū & extraneū, tunc causa
actiue & passiuæ corā Iudice ordinario ventilanda.
- 17 Actor regulariter Reisorum sequitur, si super feudū
pignoratione agitur.
- 18 Absolutoria in vna lata, parit rei iudicata excep-
tionem in alia.
- 19 Dominus census seu redditus actionem realem & per-
sonalem simul, contra principalem & eius hære-
dem intentare non potest.

- 20 Cumulatio hypothecaria & personalis simul admittit.
- 21 Satisfactione debiti liberatur pignus.
- 22 Requisita principia quasi Seruiana sive hypothecaria, & actiones ex empto, qua.
- 23 Episcopus sive Prælati, præmisso tractatu Capituli, eiusque consensu præexistente, ob repentina pericula, sine præfatu vel indultu Romani Pontificis, legitime res ad mensam Episcopi destinatas, pro reditu empto hypothecare potest.
- 24 Necessarium vix dici vel imaginari potest, quod non simul & vitale contineat.
- 25 Eliso in hoc voto, in quibus principaliter consistat, hoc loco demonstratur.
- 26 Comitatus Loffensis cū pertinentijs est feudum imperij.
- 27 Bona Ecclesiastica quando obligari possint.
- 28 De duobus principaliter hoc loco questio instituenda, & qua illa.
- 29 Ecclesiasticarum omnium rerum, tam temporalium, quam ad Ecclesiam spectantiū, alienatio prohibita est.
- 30 Verbi (alienationis) extensio qua.
- 31 Ecclesiasticarum rerum alienatio vt valide fieri possit, duo requiruntur. Quibus non obseruatis contractus erit nullus. ibid. n. 2.
- 32 Quoad formam, de rebus Ecclesia alienandis, qua requirantur.
- 33 Causa alienandi vnde principaliter dependeat.
- 34 Solennitates, quando de euidenti necessitate Ecclesia constat, adeo stricte non exiguntur.
- 35 Urgente necessitate facilius quid fieri permittitur, quod alias vix licet.
- 36 Prin. eps tempore belli, quod illi infertur, cui statim indicere possit contributiones.
- 37 Ecclesiastici, cum regulariter à solutione collectarum sint immunes, quandoque tamen cum alijs contribuere tenentur. & nu. 61.
- 38 Prælati aut civitati pecuniam creditam, in eorum versam vtilitatem ad probandum, sufficit, si contractus tempore pecunia indiguerit.
- 39 Creditor tantum in casu mutui probare tenetur, pecuniam conuersam esse in vtilitatem Ecclesie.
- 40 Effectus huius alienationis in hoc casu vel contractu quis.
- 41 Effectus alienationis rei Ecclesie, de iusta causa facta quis.
- 42 Solennitates non sunt introductæ, vt Ecclesiasticis actibus decipere permittatur, sed duntaxat, ne Ecclesia decipiatur.
- 43 Subitanea irruptio vbi sit, non oscitanter & secure de sufficiente necessitate, & c. deliberandum. Ipsius belli præsentia, & armorum fremitus necessitatem publicam & inuitabilem facit, ibid. n. 44. 45.
- 44 Propter casus emergentes receditur à solitis, & transferitur ad insolita. Ratio que ibi.
- 45 Principis reditus & thesaurus pro locupletis, quando habeatur, & quare.
- 46 Minus est habere actionem, quam rem.
- 47 Iura non præsumunt, principem promptos & sufficientes habere thesauros, ad sumptus bellicos faciendos.
- 48 Forma & solennitas in alienandis & obligandis Ecclesie rebus, duplici respectu adhibenda.
- 49 Alienandi causa si est euiens & in Ecclesie rem & vtilitatem cedit, tunc re ipsa solennitatis & formæ iuris effectus habetur.
- 50 Horum probatio qua.
- 51 Pupillo vel minori, vindicanti fundum ab eius tutore sine decreto venditum vel obligatum, quando & cur obstat exceptio doli.
- 52 Occasio iuris non debet trahi ad iniquum opendium.
- 53 Ecclesia ex contractu nullo, vel non rite facta, tenetur, quatenus locupletior facta.
- 54 Tempore belli, ob imminentem necessitatem multa licent, que alias sunt illicita: ita vt & tunc res Ecclesie, inconsulto summo Pontifice, alienari possint. ibid. num. 57. Ratio eius ibidem subnectitur.
- 55 Necessitas legi non subest, sed omnibus dominatur.
- 56 Necessaria venditio, generaliter non continetur in prohibitione alienationis. Et lex in alienatione rerum Ecclesiasticarum pro homine interponit suum decretum. ibi num. 60. Ratio eius ibidem. & nu. 61.
- 57 Solennitas remittitur, vbi res celeritatem exigit.
- 58 Necessitas est ex lex & legi non subiacet.
- 59 Iuramentum ab Episcopo præfatum, quod inconsulto Romano pontifice, res Ecclesie alienare nollet, quomodo intelligendum, & in quibus casibus.
- 60 Suspicionis purgationes qua.
- 61 Probationis necessitates qua.
- 62 Collecta pro stipendijs militum conductorum contra hostes patriæ paratam habent executionem, secus vero est in collectis, ratione onerum præteritorum.
- 63 Quæritur, an contractus prædecessorum obliget successores. Affirmamus. ibid. num. 69.
- 64 Prælati si rite contrahit, Ecclesia ipsa contrahere dicitur.
- 65 Successor quare bene gesta prædecessoris sui ratificare obstringitur. Item conuentiones cum principe vel prælati, nondum implete, per successorem adimplenda sunt. ibi. nu. 72. Quinimo successores ad dignitatem non per successionem, sed electionis viam venientes, gesta & contractus decessorum seruare & approbare debent. ibi. nu. 73.
- 66 Dignitas Episcopalis, & c. sicut & Vniuersitas & Respublica regni, non moritur. Nec heredem, quia in semetipsa semper viuunt, habere dicitur.
- 67 Distinctio, An successor Principis qui pecuniam mutuam accepit, ob honorem suum, aut ob aliam suam vtilitatem, aut ob statum dignitatis, teneatur.
- 68 Necessitas mitigat rigorem iuris, facitque vt teneatur, qui alias non teneretur.
- 69 Ex contractu datur actio personalis contra successorem, Item hypothecaria, contra res Ecclesie vel dignitatis, cuius gratia contractum est.
- 70 Contractus Principis efficacia que.
- 71 Probationis facta per testes efficacia qua.
- 72 Instrumentum sigillo principis vel capituli sigillatum, executionem habet paratam ex consuetudine. Imo maioris dicitur virtutis, quam guarantee instrumentum, & ratio qua. ibi. nu. 81.
- 73 Sigilli efficacia.
- 74 Sigillum Archiepiscopi, Episcopi vel Prælati, ordinariam iurisdictionem habentis, quid operetur.

- 84 Filius consentiens patri donanti tenetur.
 85 Praepositus aut Decanus Ecclesiae, cur, etiam si dignitati suae renunciauit, obligatus maneat.
 86 Origo obligationis & obligatoriorum attenditur, à primordioque cuius posterior formatur euentus.
 87 Prohibitio feudi sub poena amissionis, vt sine consensu domini pignori non possit, quomodo intelligenda.
 88 Per Hypothecam feudi, nisi secuta traditione, non transfertur ius reale.
 89 Proventus commoditatis & reditus ipsius feudi, ipso iure alienari permissum est.
 90 Electores, Principes & magna feuda ab imperio habentes, cum pro receptis pecuniis nonnulla ex eis feudis obligant, etiam transferendo possessionem, non opus habent specisicum Imperatoris consensum exigere.
 91 Feuda sine consensu domini non tantum hypothecari, sed & de consuetudine, qua ipso iure consistit, alienari possunt.
 92 Consuetudo inspiciens feudum, vincit legem, & pro ipsa lege habetur.
 93 Consuetudo in regno Francia est, quod sine delectu omnia feuda alienari possint, etiam domino inuito.
 94 Exceptio obiecta cur consensus Domino non releuet.
 95 Queritur, An quantitas empti reditus ad ratum 20. denarij, iuxta Constitutionem Carolinam, moderanda &c.
 96 Queritur, An per pactum excessiuum, totus corrumpat contractus vel excedens iustam pensionem, reducendum sit ad legitimum modum census, &c.
 97 Pecunia pupillaris gaudet iuris praerogatiua.
 98 Consuetudine communi & vsu receptum in terra Leodiensi & illis Germania partibus vt reditus anni ad ratum 6. denarij vendantur.
 99 Constitutio Carolina, fere ab omnibus imperij statibus nunquam obseruata fuit.
 100 Queritur, An mensa Episcopalis sola eiusmodi obligationem, cum pecunia in communem causam & rem statuum cesserit, sustineri debeat.
 101 Hypotheca & actioe & passioe est indiuisa, nec inuito crediuore diuiditur.
 102 Causa negotij in quo consistat.
 103 Episcopus Leodiensis temporalia seu regalia ab imperio in feudum possidet.
 104 Constitutioni Carolina tacito consensu populi derogari potest.
 105 Emptiones reddituum ad ratum decimifexti denarij per totum fere Belgium, & in Ducatu Brabantia receptissima sunt.
 106 Iudices Prouincia Leodiensis, omnes territorij leges & consuetudines in pectoris scrinio reconditas habent.
 107 Qui peccauit, ipse moriatur.
 108 Pena personam non egrediuntur, sed eandem comitantur.
 109 Consuetudo est facti, & non praesumitur. (debet.)
 110 Iudex ex actis, non ex consuetudine priuata iudicare.
 111 De pena temere litigantis, heres & successor non tenetur officit vero, qua ipsi imponitur.
 112 Pena temere litigantis est arbitraria & pecuniaria.

114 Episcopus L. est sub imperio & non exceptus consuetudine.

TAMETSÌ in grauaminibus huius tertiae instantiae, nullitas processuum, & iudiciorum praecedentium obiciatur, idque duplici modo: vt quia praetenditur defectus iurisdictionis priorum iudicum, tanquam singularium, non habentium cognitionem in spiritualibus rebus & personis: de his enim Iudices & seculares se non intromittunt. c. si diligenti. de foro compet. c. seculares. eod. in 6. Dd. in cap. viii. de clericis coniug. lib. 6. Pant. fol. 153. Specul. tit. de reconuent. §. 1. 2. 3. vers. & trado & in tit. de sentent. §. 4. vers. pen. Sed exceptio nullitatis omnino est attendenda quando ex defectu iurisdictionis venit, late Guil. obs. 42. num. 8. lib. 1. Tamen eam objectionem factam hic puto magis, vt illudantur iudicia, & vexetur aduersarius, quam vt causae iustitia detegatur. Quod vero recte & legitime coram prioribus iudicibus processum sit, videtur ex eo quod causa principalis consistit super Arresto ab ordinario loci obrento, de re hypothecata, vigore liquidati contractus. Et sic Iudicium ceptum, erat reale, vel dependebat ex realitate: quo casu coram Iudice seculari causa tractari debet. l. de ijs. 3. C. de Episc. & cler. Auth. Cleri. ibi quod si natura & cause, vel alia ratio faciat, vt negocium apud Episcopum decidi non possit, per civilem procedat Iudicem. & c. ibique notatur. C. eod. Licet enim persona clerici non sit de iurisdictione temporalis: secus tamen quoad bona, praesertim immobilia Oldrad. conf. 17. nu. 8. per tex. in l. 1. C. de his qui in Saecro Palat. milit. li. 2. & l. 1. in pr. C. de imponenda iur. de script. li. 10. Guiliel. de Cugno in d. auth. Cler. de Episc. & Cler. n. 2. ibi. O'osped. num. 1. Et ita dicit per maiora decisum, Boer dec. 69. nu. 7. Nam bona in mobilia & non sequuntur conditionem personae, si cut mobilia d. l. 1. C. de imponend. iur. de script. l. 1. §. si vero violator de pace tenend. sentit in terminis Paul. ast. in conf. 352. numero 1. p. 1. Hinc dicit: si conuentus habet & bona in aliqua ciuitate, ille Iudex mittit in possessionem illarum rerum, in cuius sunt iurisdictione. Item in alienatione illarum rerum, si decretum necessarium, decurrendum est ad iudicem illius loci, vbi sunt. Item cum agitur & reali, potest quis conueniri, vbi res est, licet ibi non habeat forum l. si C. vbi in rem act. Facit quod dicit Felin. in c. super literis. 9. ol. ibi tertio facit. de reser. refert Chassan. in tit. des retraius. rub. 10. §. i. nu. 9. vbi dicit, quando & actio personalis ad exhibendum est praeparatoria ad actionem in rem, tunc sicut Iudex secularis debet esse Iudex causae illius realis, sic etiam debet esse Iudex causae praeparantis, &c.

Idque nostro casu tanto magis quod bona, de quorum immiffione agitur, sunt de comitatu Loffensi, quae ex ipsiusmet Appellantis iudiciali confessione, feuda Imperij, sicque non proprie ecclesiastica, sed Principalia siue Fürstlich: & 10 prophana bona sunt, & passim in Imperio receptum, vsu, & notorie consuetum, vt eiusmodi causae, tam spiritualium quam secularium Prin-

cipum in iudicijs politicis terminentur: Sed & prorogata est iurisdicção tacite, quia nec in prima nec in secunda instantia opposita exceptio declinatoria: Quinimo causa ad seculare confistorium Principis Leodiæ est appellata & prorogata, solummodo ob grauamina iniquitatis, nulla facta mentione nullitatis, ex incompetencia iudicis: sicque per hoc ratificatus & approbatus processus prior, & iniquitas sententiæ saltem impugnata est.

- 11 Verum prorogatur regulariter iurisdicção ꝑ cum ante exceptionem declinatoriam (prout hic factum) opponitur alia exceptio: tunc enim per talem oppositionem inducitur consensus in iudicem, & non potest postea opponi declinatoria, *l. si susceperit, in princ. de iudic. l. fin. C. de except. Dd. in c. inter monasterium, de re iud. Prout & recusatio*
- 12 Iudicis, ꝑ ex causa suspicionis, debet esse prima, quæ opponitur: *Dd. in l. quidam consulebat, de re iud. Lanfr. c. quoniam contra, vers. recusatationes, in princip. de probat. Marant. 12. distinct.* Quando enim per aliquem actum posituum in iudicem fit consensus, proponendo exceptiones contra personam agentis, vel contestando litem, tunc præsumitur pro iurisdicção ordinaria iudicis, qui alias se publice pro tali gerebat, & communiter reputabatur. *Vant. tit. quib. mod. sent. null. defend. num. 36.*
- 13 Quod vero in spiritualibus, ꝑ non sacramentalibus (vt sunt decimæ, ius patronatus, & similia notata per *Vant. de nullit. tit. ex defect. iurisdic. ord. n. 54*) iurisdicção iudicis secularis prorogari possit, habetur per *Fel. in c. significasti, n. 1. de foro compet. ibid. Soc. n. 30. & refert Myns. resp. 23. nu. 7.* Nec verisimile est, Dominum Episcopum per ignorantiam vel errorem obticuisse, & nõ obiectisse incompetenciam iudicis, in prima & secunda instantia. Ideoque deprehendi potest, ipsum calumniose voluisse sibi referuare hæc incompetenciæ exceptionem, ad vltimam instantiam, pro impedienda executione, & vt tandem processus & sententias impugnet & illuderet. Quod sibi patrocinari vel prodesse non debet. Si enim Iudex ꝑ præsumit, & ex certis coniecturis colligit, exceptionem nullitatis malitiose opponi, ob differendam executionem, tunc potest ex officio eam reicere, etiam si sit peremptoria, *Abb. in c. super eo, ad fin. de appellat. l. 1. §. 4. §. condemnatum, de re iud. Myns. d. resp. 23. nu. 5.* Et taliter obijciens ꝑ nullitatem & defectum iudicis, quasi calumniosus, repellendus est. *Bald. vt per Vant. quib. mod. nullit. sent. defend. nu. 35.*
- Deinde obijcitur nullitas, ratione incompetenciæ, propter qualitatem rei hypothecatæ, in quam facta immissio, ac si causa coram Domino feudi agitari debeat. Sed & hæc obiectio nil releuat. Quando enim contentio ꝑ est inter vasallum & extraneum, causa actiue & passiue coram Iudice ordinario ventilanda est, *argum. c. 1. de content. int. dom. & alium.* Idem, si lis inter Dominum & alium, non vasallum, occasione feudi sit orta: vt
- 17 si super feudi ꝑ pignoratione agetur: tunc enim

ex communi regula: Actor Reiforum sequitur, *Zaf. in epit. feud. part. 11. nu. 9. 10. Myns. cent. 1. obseruat. 99. Zaf. cons. 13. nu. 38. lib. 1.*

Tertio possit prætendi nullitas sententiæ secundæ instantiæ, cum ex actis non constet, qualiter à prima sententia ad superiorē appellatum, & an eius iurisdicção, mediante appellatione, fundata fuerit: sed quod errore conscribentis acta, tempus appellationis transpositum sit, ex relatione sitis liquet, vt suo loco ostensum est. Quodque isto modo appellatione rite interposita & prosecuta fuerit, tacita partium confessio probat, qui tale dubium nunquam mouerunt.

Denique non infert nullitatem, præteritus defectus constitutionis filiorum Appellatæ, cum, vt ex actis colligitur, priores processus ratificauerint, & his præsentibus interfuerint, sitque pro ipsis secundo iudicatum: Et in hac instantia singulariter pro se, cum ratificatione omnium priorum, constituerint. Hinc nullitatem nullam video. Procuratoria sunt iusta, vide tamen, an filij constituerint, & examina rursus, etiam ex parte Episcopi. Formalium nullum video defectum. Ideoque iurisdicçãoem Cameræ satis fundatam puto. Actionem hypothecariam cumulatam cum actione ex empto, sicque eas alternatiue esse propositas, libellus primæ instantiæ 31. Octobris Anno 70. exhibitus aperte demonstrat. Licet autem ea cumulatio, præsertim si vtraque principaliter intenditur, vix defendi possit. iuxta textum in *leg. fundi, & leg. fundum, de except. & præscript. Eo. quod vbi absolutoria ꝑ lata in vna, parit exceptionem rei iudicatæ in altera. Chassan. in Consuet. Burg. rub. 4. ver. des le teume, num. 17. mibi fol. 750. vbi concludit, quod Dominus ꝑ census seu redditus, non possit intentare realem actionem & personalem simul, contra Principalem, & eius heredem, sed debeat esse vna contentus. Attamen quod hypothecariæ ꝑ & personalis cumulatio admittatur, præsertim vbi ad vnum finem, & per eundem actum & modum proponuntur, est textus in *§. sed neque in auth. de fideius. Ioan. Fab. in §. Item Seruiana, inst. de act.* Quamuis enim ꝑ satisfactione debiti liberetur pignus: tamen non est absurdum, ea simul peti, quæ ad conseruandam solutionem producuntur, compendio litis: *Neguz. tract. de pign. & Hypoth. 1. membr. 8. part. num. 9. & 2. membr. num. 6. Zaf. in §. fin autem, nu. 12. Inst. de action. Oldendorp. in class. actione quasi Seruiana. prout & in hoc iudicio Cameræ, reiecta opinione Chassanei in supra allegato loco, ita obseruatur, testate Myns. obs. 58. cent. 1.**

An probata.

Præcipua requisita ꝑ quasi Seruianæ siue hypothecariæ, item & Actionis ex empto, sunt, imprimis, quod debitum subsit, sicque & contractus interuenerit. Id membrum per literas obligatorias, subsecuta recognitione & confessione partis, nec non testium, lucidis & claris depositionibus, ad 2. 4. 5. articulum, Actionis primæ instantiæ, satis probatum est. Deinde quod res alienabilis vere sit vendita vel hypothecata, interueniente

neniente pretio, vel æquipollente: Item q̄ per-
 onæ contrahentes fuerint habiles ad alienandum,
 vt per *Rofred. Papiens. Pgt. Iacob. in formationib. eorum
 libellorum.* Hęc, inquam, omnia partim dicta obli-
 gatione partim testium, omni exceptione maio-
 rum asseueratione confirmantur. Si enim pri-
 maria actricis, nunc appellata, testium depofi-
 tiones examinentur, maxime vero, si & domini
 Rei testificata eis coniungantur, aperte patebit,
 quod tempore numerata pecuniæ, & empti re-
 ditus, tantum belli periculum Leodiensium Episco-
 patui incubuerit, adeoque summe necessarium
 fuerit, pro colligendo milite pecuniam compa-
 rare. vt Dominus Episcopus, † præmissio tracta-
 tu Capituli, eiusque consensu præexistente, ob
 repentina ea pericula, sine præscitu vel indultu
 Romani Pontificis, rite, legitime & valide res ad
 mensam Episcopi destinatas, pro reditu empto
 hypothecarit. Quod enim summe necessarium
 fuerit, pro defensione totius Episcopatus, & solu-
 uendo milite, parare nummos, & creditoribus
 hypothecis, aliisue modis idonee cauere, asserunt
 testes vtriusque Rotuli: & quidem Actricis inter
 cætera, ad secundum articulum, & præliminaria
 interrogatoria, testis 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. In Domini
 Rei vero Rotulo, ad interrogatorium 3. 4. 8. 9.
 14. 15. 16. 20. Testis 1. 2. 3. 4. 5. 7. 10. 11. 13. 16. Cui ad ac-
 cedit extractum computus facti & redditu Ioan-
 nis Witten, Cancellarij, 20. Iunij, Anno 71. in pri-
 ma instantia producti, vbi aperte exprimitur,
 hunc redditum pro tuitione patriæ & prouinciæ,
 prouidendique contra pericula & necessitates,
 per tres status patriæ venditum fuisse, cum quo
 iam dictorum testium depositiones directe con-
 cordant: quorum verba, cum in Rotulo copio-
 se referantur, iam late repetere non necessarium
 puto. Quod vero ea pecunia exposita sit in vti-
 litatem Episcopatus, iuxta contenta tertij arti-
 culi primæ actionis, & interrogatorium 12. & 13.
 Secundi Rotuli, deponunt testes Actricis, 2. 3. 4.
 5. 8. Rei vero 3. 4. 10. 11. prout vix dici † vel imagi-
 nari potest, necessarium, quod non simul & vtile
 contineat, secundum Philosophos. Et in iure no-
 stro per l. apud Celsum, §. Labeo, de doli mali & metus ex-
 cept. & glof. in l. de pupillo, §. meminisse, de noui oper. nūciat.
 Tractatum Capituli super eo contractu (vt ta-
 li casu decet, communicata re, deliberatoque
 negotio, concluso) intercessisse, deniq; & con-
 sensum adhibitū, & promissiones factas, vt trans-
 fixum continet, pariter liquet ex testificatis, ad 4.
 6. 7. testium Actricis dictis, nempe 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8.
 & ipsiusmet Rei ad interrogatorium 2. & passim,
 1. 4. 10. Estque ipse consensus Capituli in prima
 instantia originaliter productus, satis dilucidus,
 vt effectualiter impugnari non possit. Quod vero
 improuisus hostium incurfus effecerit, vt magna
 festinatione colligenda pecunia fuerit, resque
 moram non tulerit, imo nec collectæ siue cōtri-
 butiones præcedentes, nec mobilia & vten-
 silia Episcopi ei necessitati suffecerint, pariter cō-
 probatur per Actricis testem 1. 2. 3. 4. Rei vero 1. 2.

7. 10. 11. 15. Quod & clarum sit ex descriptione sta-
 tus Leodiensium, eius tēporis in relatione Iurecon-
 sultorū pro causæ decisione 9. Maij. Anno, &c. 73.
 iudicialiter producta. Concludo itaq; per hæc, &
 infra latius attingēda, Actionem esse probatam.

An elisa.

Elisio principaliter consistit in eo, † quod vi-
 delicet omnia bona Episcopi Leodiensium habeat
 priuilegia Ecclesiastica, & sint exempta & libera
 ab omnibus iurisdictionib. & superioritatib. or-
 dinarijs, sintque immediate sub Pontifice Rō-
 mano. Item, quod sine eius decreto & solenni-
 tatibus in iure expressis, obligari vel alienari non
 possint. Item dictum Episcopum eius temporis
 non fuisse coactum, nec tantas extitisse necessita-
 tes, vt bona ecclesiastica obligari vel distrahi o-
 portuerit: ad hoc enim sufficisse priores colle-
 ctas, ad quas soluēdas status fuerint prompti. Itē,
 Capitulum, præcedente tractatu necessario, in
 forma & præscripto iuris, non consensisse.

Primum membrum ex dictis testium Domini
 appellantis, nec non dispositione iuris, satis cla-
 rum est, adeo vt latiore deductionem res non
 exigat: imprimis cum ea dispositio restringatur
 ad casus, de quibus subsequenter non nihil agen-
 dum. Attento etiam, quod quidam testium asse-
 runt, Comitatum Lossensem, † cum pertinenti-
 s vt nostro casu receptoria in Hasfeldt; feu-
 dum esse Imperij, id quod ex ipsiusmet Rei con-
 fessione planum est, ita vt hypotheca nostra ma-
 gis prophana, quam spiritualis res, quoad effe-
 ctum præsentis quæstionis, dici possit: adeo vt
 Imperatoris potius, quam Romani Pontificis
 consensus exigendus fuisset.

Eadem ratio, quod videlicet bona † ecclesia-
 stica ex certis, & in iure expressis causis, cum vel
 sine consensu & solennitatibus, &c. qualitate
 circumstantiarum, casuum fortuitorum, & in-
 gruentium necessitatum, obligari possint, etiam
 hoc secundo membro, quod simpliciter ex dis-
 positione iuris depēdet, militat, de quo & infra.

De tertio, quod nulla sufficiente causa & ne-
 cessitate ingruente obligatio facta sit, non video
 aliquid ex parte Domini Rei præstitum, quo hæc
 assera verificari possint: ipsiusmet enim testium
 depositiones diuersum ostendūt, nec documenta
 in mediū adducta sunt, quibus hoc loco iuari
 possit Appellans. Si denique transixū, q̄ consen-
 sum & tractatū Capituli continet, nec nō claris-
 sima dicta testium vtriusque Rotuli, impugna-
 da & cassanda forent, amplioribus probationi-
 bus & argumentis, quam hæctenus ex actis iudi-
 cialibus colligi potuit, ex parte Domini Rei cau-
 sa agenda esset. Inde concludo, Actionem mi-
 nime elisam.

Pro enucleatione iam dictorum, de duobus
 principaliter quæri potest. Priuo, † An tempo-
 re venditi redditus sufficientes causæ extiterint,
 sufficiensque modus & forma iuris obseruatus
 fuerit, pro rite & legitime alienandis & obligan-
 dis rebus Ecclesiæ. Quod autem rerum † ecclesia-

- sticarum, & quidem non tantum earum, quæ pro sacris habentur, sed & prædiorum & possessionum temporalium, ad Ecclesiam spectantium, alienatio prohibita sit. Canones & Leges satis ostendunt, notatur in *c. nulli, de reb. Eccles. non alienand. Auth. de non alien. reb. Eccl. Adrian. Pulua de prohib. rer. alien.* Et continetur verbo alienationis ¶ non tantum venditio, sed & donatio, permutatio, emphyteusis, hypotheca, & cætera id genus, quibus aut dominium aut aliud ius simile & affine dominio, transfertur, *l. prima, de fund. dotali, l. fin. C. de reb. alien. vel non, d. c. nulli. Cuiac. in nouel. 7. vers. alienationis verbo.* Verum ut alienatio ¶ earum rerum valide fieri possit, præcipue duo concurrere necesse est. Vnum, vt ob iustam legitimamque causam id fiat. Alterum, vt modus & forma iure definitur rite obseruetur. Quod si aliter res ¶ Ecclesiæ alienata vel hypothecata fuerit, contractus erit nullus, imo & venditio & repetitio locum habebit, *c. non liceat. 12. q. 2.*
- 33 Quoad formam, iure Pontificio ¶ quidem requiritur, vt diligens tractatus, & concursus deliberatio Capituli eiusque consensus, siue maioris partis placitum, in super & subscriptio eorundem adhibeatur, coniuncta autoritate & ratificatione superioris, prout hoc loco Pontificis Rom. *c. sine except. 12. q. 2. c. 1. de reb. Eccles. non alien. lib. 6. c. 1. de his qua sunt a prælat.*
- 34 Causæ alienandi ¶ principaliter dependent ex necessitate, utilitate & commodo Ecclesiæ. Quod autem ex communi deliberatione cleri siue collegarum, aut maioris partis Ecclesiæ Leodiensis consensu, venditio reditus facta sit, ex instrumento alienationis, & speciali transfixo dicti collegij, prout supra tactum, liquido constat, ita vt ea autoritas consensus, nulla firmitate impugnata, nec in posterum, vt ex actis elicitor, conuelli possit. Imo,posito, & non confessio, id requisitum debitorum consensus, in forma iuris non exacte fuisse obseruatum, tamen ea solennitas ¶ adeo strictè non exigitur, quando de euidenti necessitate Ecclesiæ constat: Ea enim, quæ nostro casu satis liquida est, legem non habet, id eoq; ius præsumit iustam causam accipiendæ pecuniæ subfuisse, adeo vt neque tali casu præsens necessitas, quasi consisto de periculo belli, aliter probari debeat. Ideo tunc facilius ¶ fieri permittitur, quod alias vix licet: sicut in simili, extraordinariæ collectæ per Principem vel quæcumq; superiorem, non possunt indici, nisi urgente necessitate publica, *Bald. in l. neminem, C. de sacros. Eccl. Egid. Thom. de collect. vers. ne scienter aliquid, n. 6. &*
- 37 tamen tempore belli, ¶ quod Principi infertur, potest is statim indicare contributiones, non docto aliter de necessitate publica, quasi de ea satis constet, hoc ipso, quod bellum suis limitibus & terris illatum est, vt *Dd. qui in hac materia collectarum scripserunt, notant, vt pote Thomatus & alij.* Nam etsi Princeps & Fiscus præsumatur locuples, non tamen præsumitur, præsentem & necessariam pecuniam habere ad sustinendam onera repentini belli. Inde etiam fit, quod licet Ecclesiastici regulariter ¶ a solutione collectarum sint immunes, tamen in subsidij, quæ inducuntur propter bellum, quod suscipitur pro defensione patriæ, etiam Ecclesiæ subijciuntur & tenentur contribuere cum laicis, *d. c. 1. de his qua sunt a prælat. & c. clericis, de immun. Eccl.* Quibus accedit, quod satis est, si constet de indigentia Ecclesiæ, ad hoc vt pecunia possit recipi. late *Alex. in l. ciuitas, de reb. cred. ad quod facit Castr. in l. fin. de exercit. action. quod qui mutuauit pecuniã nauis præfecto, vt is nauim reficiat, si ea inde sit refecta, habere exercitorem obligatum.* Vt autem hoc nostro casu hostium incurfiones impediatur, colligendus fuit miles: & cum Princeps Leodiensis, & eius Ecclesiæ, destituta esset apparatu, & prompta pecunia, quæ neruus belli est, opus fuit, aliunde remedium quærere, redditumq; pro comparanda pecunia super bonis Ecclesiæ constituere. Deinde dictæ solennitates etiam non adeo superstitiose attenduntur, quin tamen valeat alienatio earum rerum, quando Ecclesiæ is contractus fuerit utilis, secundum communem *Dd. sententiam, vt per glossam, Ang. Bald. & alios, in l. cum hi, §. eam transactionem, de transact. Alberic. in Auth. hoc ius porrectum, de SS. Eccl. Mathesil. sing. 156.* Et satis constat ex rationibus Cancellarij Witen, deputati ad eam collectam, alijsque probationibus, pecuniam pro reditu solutam, in utilitatem Episcopatus esse versam, ideoque satis est, pecuniam fuisse creditam Administratori, & numeratam. *Bart. in d. l. ciuitas, nu. 13. & ibi Zas. nu. 11. vers. quod autem diximus, de reb. cred.* Et dicit *ibi Bart.* quod satis sit ad probandum, pecuniam Prælato ¶ aut ciuitati creditam, in eorum versam utilitatem, si contractus tempore pecuniæ indigerit. Imo etiam si probatum non esset, pecuniam in utilitatem Ecclesiæ cessisse aut versam esse, tamen contractum consistere, cum satis sit, constare, propter necessitatem alienationem factam esse: quia non nisi in casu mutui creditor ¶ probare tenetur, pecuniam conuersam esse in utilitatem Ecclesiæ. *Bart. in l. 1. C. de vendendis rebus ciuitatis, lib. 11. Bald. in d. auth. hoc ius porrectum. Corne. conf. 142. lib. 2. Aleiar. d. l. ciuitas. & Molin. ad Decium in d. l. ciuitas, in fin.* Estque eius alienationis ¶ in commodum Ecclesiæ factus, is effectus, vt valeat, licet solennitas non accesserit, vt per *Dec. in c. quæ in Ecclesiis, num. 5. de constit. Zuchar. conf. 197.* Et notatur in *adlit. ad Dec. in d. c. quæ in Ecclesiis, in verb. interuenisset, num. 13.* Facit quod notat *Molin. ad Dec. c. 1. in verb. contentioso, de constit. vbi inquit: si constat, alienationem ¶ rei Ecclesiæ factam de iusta causa, huiusmodique alienatio temporalis sit, seruanda est in iudicio, licet defectus solennitatis appareat, §. Emphyteusin, auth. de alien. & emphyt. Dec. in d. c. quæ in Ecclesiis, num. 9. & in conf. 124. n. 3. Iohann. Fab. Inst. de eo, cui libert. causa nona adiunguntur, in fin. Capoll. conf. ciuili 14. num. 2. Dec. conf. 124. num. 3. Paris. conf. 16. vol. 2. Grat. conf. 46. lib. 1.* Et ita in senatu Parisiensi iudicatum fuisse dicit *Molin. Idq; non iniuria, cum*

43 solennitates ꝛ non sint introducæ, vt Ecclesia-
sticis permittatur alios decipere, sed duntaxat, ne
Ecclesia decipiatur, facit *M. Manr. in d. c. que in Ec-
clesiarum, num. 13.* Considero etiam in præsentia:
quod nulla potest Ecclesiæ considerari læsio, ratio-
ne obligationis nostræ, cum mensa Episcopalis
per hoc potius locupletior sit facta, non so-
lum in pretio reditus venditi, quod in suum v-
sum & necessitatem accepit, sed etiam ob inter-
surium eius pretii, per & propter quod res men-
sæ exempta ab incōmodis & voragine militum,
tam conductorum, quam hostium.

Quibus etiam accedit, quod tanta hostilis ne-
cessitas tūc incubuit Leodienſi, vt ex mora paran-
di pecuniam, & colligendi militem, pro defen-
sione, graue periculum sibi immineret. Quod casu,
44 & vbi subitanea ꝛ irruptio fit, non oīctan-
& secure deliberandum est, an sufficiens ne-
cessitas, pro obligandis rebus ecclesiasticis subsit,
& an Princeps sitis pecuniosus & potens, ad sus-
45 tinendam belli molem. Quia ipsa belli ꝛ præsen-
tia, & armorum fremitus necessitatem facit, &
quidem publicam & inuitabilem. *Albert. Brun-
conf. 117. est inter consilia feudalit. Et receditur à so-*
46 *litis, ꝛ propter casus emergentes, & transitur ad*
inſolita: quia necessitas hoc facit, quæ legem non
habet, vt loquitur Bald. in conf. 435. incip. super eo,
volum. 5. Ideo Princeps, tempore Gierre, potest
recipere calices & cruces argenteas. Affl. s. simi-
liter potest, nu. 21. de Cap. qui cur. vend. Roland. à Vall.
conf. 69. cum seq. lib. 2. Et licet reditus & thesaurus ꝛ
47 *Principis pro sufficiens & locupleti habeatur,*
quoad ordinaria ad successiva onera patriæ: se-
cus tamen, quoad improuisa, momentanea &
subita onera: allegatur Iac. de Syello. in tract. de iure
Adole. vbi præſenti pecunia opus est, nec specta-
tur, quid in nominibus habeat Princeps, cum mi-
licibus non nomina assignari, sed prompte sti-
pendia numerari debeant. Et tunc eo casu vera
48 *regula, Minus esse, ꝛ habere actionem, quam rem,*
l. minus, de reg. iur. Hic enim inest periculum in di-
lacione solutionis: imo & iura non præſumunt,
49 *ꝛ Principem, licet sit secularis, promptos & suf-*
ficientes habere thesauros, ad sumptus bellicos
faciendos, arg. l. in bello, s. facta, de captiu. & ostlim.
reuerſ. Abb. c. cum super, num. 20. de caus. possess. & pro-
priet.

Hinc fit, quod defectus ordinis, iuris & forme,
50 in alienandis & obligandis ꝛ Ecclesiæ rebus, pro-
ut obijcitur nostro casu, nihil impedit: Et enim
forma & solennitas duplici respectu adhibetur:
nempe, vt cognoscatur, an subsit casus permis-
sus, & vt præcaueatur, ne Ecclesia in alienando
decipiatur, vt notant *Did. in c. hoc consultiſſimum, de*
reb. Eccles. non alien. in 6. & in d. c. sine exceptione 12. q. 1.
Si itaque alienandi causa, ꝛ prout nostro casu con-
stat, est evidens & cedit in rem & utilitatem Ec-
clesiæ, tunc re ipsa habemus solennitatis & for-
mæ iuris effectum. Ideoque de modo curandum
non est, *l. si filiusfam. s. 1. vbi gl. & Ang. quod cum eo qui*
alien. pot. ne leges videantur impolitæ verbis & nõ

rebus, *l. nominis, ibid. Alciat. de verb. signif. Hæc ipsa*
confirmantur, ꝛ argumento sumpto de pupillo, s. 2.
seu minore ad Ecclesiam, de quo in c. c. auditis, de
in integr. rest. & plura per Euerb. in locis sub eodem tit.
Sed certum est quod ꝛ pupillo vel minori, vindic-
52 *canti fundum vel prædium suum, quod eius tu-*
tor sine decreto (& sic nulliter, & contra ius, l. ma-
gis puto, de reb. eor. qui sub tut. sunt sine decret. non alen.)
obligauit vel alienauit, obstat exceptio doli, nisi
pretium, & medij temporis vsuras restituat,
quando in ipso pretio & interusurio locupleta-
tus est, Molin. in d. tract. de vsur. q. 37. nu. 282. & seqq.
textus in l. si fundus, s. quanquam, l. si pupillorum, s. fin.
de reb. eor. qui sub tut. l. patri, s. prædium, de minor
Rationem assignat Imperator in l. fin. C. de vsucap. pro
emptore, dicens: Non debere iuris ꝛ occasionem
54 *trahi ad iniquum compendium. Quod sane fie-*
ret, si occasione omiſſi decreti, minor, per con-
tractum nullum, ex defectu formæ, captaret lu-
crum pretii, & eius interusurij cum iactura em-
ptoris, prout nec lex minorib. adeo fauet, vt sub
pretextu non rite factæ alienationis, licet utilis &
necessariæ, permittat pupillos lucrari cum alieno
damao, d. s. quanquam, in fin. & ibi notatur per Ful-
gos. de reb. eor. qui sub tut. Hoc enim naturali æqui-
tati & iustitiæ repugnat. l. nam hoc natura, de cond.
indeb. Ideoque in specie Bal. in d. l. si de vsucap. pro
empt per illum tex. annotauit, Ecclesiam ꝛ ex con-
55 *tractu nullo vel non rite facto, teneri, quatenus*
locupletior facta est: & agentem vel excipientem
repelli exceptione vel replicatione doli, textus
est in d. s. quanquam:

Hinc etiam fit, quod ꝛ tempore belli, ob im-
56 *minentem necessitatem, multa licent, quæ alias*
57 *sunt illicita: ita vt tunc, ꝛ & res Ecclesiæ, incon-*
sulto Romano Pontifice alienari possint, mul-
tis probat Cacheran. de is. Pedemont 68. n. 2; 24. 25.
Vbi enim existit præses necessitas, & res celerita-
tem desiderat, adeo vt dilatio siue mora consu-
lendi Pontificem, periculum habeat, tunc alie-
natio absq; ea solennitate valet, *Panor. in c. si, de Ec-*
cles. ad is. Zabarell. in Clem. 1. num. 27. de reb. Eccl. non a-
lien. Archidiacon. in c. Abbatibus. 12. q. 2.

Necessitas enim ꝛ legi non subest, sed omni-
58 *bus dominatur. Tiraq. vbi multa allegat in tract. de re-*
tract. consang. s. 26. nu. 20. cum seqq. Et generale est:
quamuis necessaria venditio ꝛ non contineatur
59 *in prohibitione alienationis, l. Diuus, de petit. hered.*
Tiraq. d. tract. s. 1. gl. 14. nu. 11. Lex enim, ꝛ etiam in
60 *alienatione rerum ecclesiasticarum, pro homine*
interponit decretum suum, per citata per Cano-
nist in d. c. fin.

Quia ex magna causa, vt videlicet periculis
obuietur, licitum est leges transgredi, *l. si homi-*
nem, mand. it. cum multis, vt per Felin in cap. 1. colum. 16. de
constit. las. in l. cum seruis col. fin. de condit. caus. dat.
caus. non secus: Inde fit etiam, quod Ecclesiæ
61 *fici ꝛ regulariter à solutione collectarum*
sunt immunes, sub pœna tripli, & banni Imper-
ialis, Festas. de collect. part. 4. c. 1. num. 1. 2. 3. Thomar.

de collect. verb. *Ex actio munerum, numero 31.* Nisi dictæ fuerint propter bellū, quod suscipitur pro defensione patriæ: quibus etiā Ecclesiastici subijciuntur, & tenentur contribuere cum laicis. *d. c. 1. & c. ecclesiarum, de immunit. Eccles. late Thomat. d. tract. verb. non obstant. quasi per tot. & Festaf. d. loco. nu. 15.* Et licet etiam in huiusmodi subsidijs Ecclesiastici non possint ad solutionem constringi per secularem magistratum, sed Pontifex, vel eorum Superior sit requirendus. Tamen ea ꝑ solennitas remittitur, vbi res exigit celeritatem: allegatur ad hoc *Nicol. Balb. in consilio suo, relato & inferro decisionibus Pedemont. decis. 68. nu. 3. & mora est periculosa: id enim necessitati imputatur & adscribitur, quæ est ꝑ exlex. & legi non subiacet.* Ideoq; traditum est, licet Episcopus ꝑ iurauerit, non alienare res Ecclesiæ, inconsulto Romano Pontifice, non tamen intelligi, alienationem necessariam esse prohibitam. Tale enim iuramentum intelligitur præstitum in casu, quo ius non resistit sed in casu, quo necessitas requirit aliquid, non resistit ius, sed adfistit, vnde actus contra iuramentum celebratus valet. *Panorm. in cap. cum intellecto, de iure iur. Corn. consil. 372 num. 7. lib. 3. Lap. allegat. 31. num. 5.* Et ita in auditorio Rotæ decifum, dicit *Marcellus Cardinalis in suis decisionibus, decision. 149. & seqq. Refert & sequitur Ant. Bardus in tract. de temp. vtili c. 12. nu. 12.* Cum itaque indubitatum sit, Episcopum Leodiensem in dictam necessitatem & angustiam esse coniectum: sequitur, quod libere & valide, inconsulto Pontifice Romano, bona mensæ suæ, pro necessaria pecunia, redditu aliquo redimibili, iuste onerauerit.

Nec obstat, quod dicitur, Ioann. Henrici, mala fide versatum circa hanc alienationem. Hanc enim suspicionem ꝑ purgat & elidit, consensus Capituli manifestus: Item necessitas & utilitas Ecclesiæ probata: Item, quod adhibita sint omnes solennitates, quas rerum status eius temporis ferre potuit: alias etiam Pontificis auctoritatem accommodasset. Item, quod non stetit per d. Ioann. Henrici, quod non aliter fuit deliberatum vel consensum, super ea alienatione: quia istam omissionem totam excusant supra dictæ necessitates & pericula.

Quod vero ad probationem eius necessitatis atinet, dicitur ea satis esse ꝑ liquida ex eo, quod tempore contractus hostis inuasit ditionē Leodiensem, & ob hoc indicta Comitum, ordinesque statuum conuocati fuerunt. Quo ipso ius præsumit, circa aliam vltiorem probationem, necessitatem præsentem subfuisse. Bellum enim necessitatem ostendit & probat, patet ex simili: Quod collectæ extraordinariæ per Principem non possunt indici, nisi urgente necessitate publica. *Bal. in l. neminem, C. de SS. Eccles. Thomat. d. tract. de collect. §. ne scienter aliquid, num. 1. & seqq. fol. 343.* Si tamen Principi bellū inferatur, potest simpliciter collectare, licet aliter de necessitate nō doceatur: ita intelligitur *Thomat. in d. §. non obstant. n. 13. circa medium, mibi fol. 141. & alij, qui in hac materia scripserunt.* Inde fit, quod ꝑ collectæ pro stipendijs

militum conductorum contra hostes patriæ, habent executionem paratam, cum secus sit in collectis, ratione onerum præteritorum, vbi quis auditur in suis defensionibus: quia cessat necessitas & metus damni publici, pulchre decif. *Pedemont. 86. nu. 6. 7. 8.*

Deinde, secundo loco quæritur, An contractus ꝑ prædecessorum obliget successores. Qui enim succedit in dignitate, non succedit in bonis, siue in hæreditate: sed qui non succedit in hæreditate, non tenetur creditoribus antecessoris sui, *argum. l. filij, de iure patron.* Sed, ne prolixior sim, breuius puto, satis noti esse iuris, contractum prælati ꝑ obligare successorem in beneficio, ad debitum & ad forum. *Innoc. in c. querela, ne prælati vices suas, vel rationes sub an. cens. conced. Bald. in sua Margarit. verb. Prælati.* Quando enim prælati ꝑ rite contrahit, Ecclesia ipsa contrahere dicitur: Nominem autem Ecclesiæ & officij quis contrahit, quando id ipsum in contractu exprimitur, *Cardin. in Clem. fin. de procurat.* Ideoq; successor ex contractu prædecessoris, qui habuit administrationem nomine Ecclesiæ, obligatur: quia Ecclesia nunquam moritur, *c. grauis, de positi. c. liberti. la 2. 12. q. 2. Natta cons. 122. nu. 10. & seq.* Obstringitur etiam successor, ꝑ bene gesta prædecessoris sui ratificare, *c. decessorum 25. q. 2. ibi Archidiaconus.* Succedit enim in honore & onere, *Bald. in sua Margarit. in verb. dignitatis. Oldrad. cons. 249.* Hæc confirmant notata per *Dd. in l. digna vox, C. de ll. vbi dicunt, conuentiones prædecessorum ligare successores: Et conuentiones ꝑ cum Principe vel Prælati, nondum impletas, per successorem adimplendas esse, las. cons. 10. libr. 3. Viuius lib. 2. commun. opin. cap. 235.* Quinimo successores, ꝑ qui veniunt ad dignitatem, non per successionis, sed per electionis viam (vt Papa, Imperator, Episcopus, & alij) gesta & cōtractus prædecessorū seruare & approbare debent, *Bald. cons. 159. lib. 3. & post eū Capit. decis. 121. Roland. à Valle cons. 1. n. 40. Tales. n. cōtractus celebrati sub nomine dignitatis, officij & domini, transeunt ad successores, c. Abbate sawe, in princ. de sent. & re iud. lib. 6. c. intellecto, de iure iur. Innoc. ibid.* Debet enim tali casu considerari dignitas, ꝑ quæ non moritur: sicut etiam in simili dicitur, quod vniuersitas & Respublica Regni, semper perseuerat, & non moritur, nec dicitur habere heredem, quia semper viuit in semetipsa: notatur in *l. 1. §. fin. si quis ius dicenti non obtemp.* eleganter *Bald. in d. cons. 159. n. 4. 5. Et Natta cons. 122. n. 3.* Nec refert, quod successor non habet à prædecessore causam, sed de nouo creatur per electionē, *l. si quis domum, in princ. locat. l. lex vectigalis, de pignor.* Quia nihilominus succedit in iure dignitatis, & afficit contractus ipsam dignitatem, cuius est administrator. *Castr. in d. l. digna vox. Bald. cons. 326. lib. 1. Idq; maxime qñ cōtractus est gestus pro utilitate Ecclesiæ, Alex. 1. mol. l. si filio, §. fin. solut. matrim. Ang. d. l. ciuitas. Alsia. cons. 14. & cons. 23. cons. 38. & per supra allegata.* Ideo locū habet distinctio, q̄ habet *Iacob. de Beluis. in auth. vt nulli iudic. §. si vero quis, vers. solutio. & post eum Luc. de Penna. quem refert. in l. si quos, vers. soluo secun-*

secundum Iacobum, C. de fundis rei priuar. lib. 11. videlicet. Aut Princeps accepit pecuniam ob honorem suum, aut ob aliam suam utilitatem, aut ob statum dignitatis. † Primo & secundo casu, successor non tenetur, nisi succedat ei in hereditate, arg. l. prouidendum, C. de decurion. lib. 10.

Tertio verò casu: Aut prædecessor in dignitate, accepit pecuniam mutua, in causam voluntariam, aut in causam vilem ipsius dignitatis: & his quoque casibus successor non tenetur, l. si rem communem, Codic. si cert. petat. Aut verò accepit in causam necessariam, vtputa, ob dignitatis statum, vel dignitatis res considerandas: quo casu successor tenetur. Dignitas enim & persona, siue successor, & res dignitatis, tunc afficiuntur, leg. sicut, §. final. quod cuiusque vniuersi

76 fit. nom. Et necessitas † mitigat rigorem iuris, facit namque vt teneatur, qui aliàs non teneretur, leg. final. cum. a. ubi. sequent. C. de pignorib. Daturque actio

77 † personalis ex contractu contra successorem, Dd. in d. c. 1. de solut. & in d. l. ciuitas. Datur etiam hypothecaria, contra res Ecclesiæ vel dignitatis, cuius gratia contractum est, §. huius consequens, Auth. de

78 aequal. dor. His etiam succurrit, quod contractus † Principis, debet esse tam efficax, vt ex eo non solum hypotheca (quæ nudo pacto constituitur, l. contrahitur, de pignor.) contrahatur, sed & dominium sine traditione transferatur, Dd. in l. quoties, C. de rei vend. habeatque effectum instrumenti garantigati. Rebuff. in commen. ad const. reg. tit. de lit. oblig. in presat. n. 26. Sed id instrumentum, probatis requisitis, paratam habet executionem, Bened. de Barf. in tr. de libello laurentig. q. 2. vers. descendendo igitur ad quar

79 tum. Et probatio facta † per testes, ad corroborationem obligationis & instrumenti, habetur perinde, ac si descripta fuisset in instrumento. Bar. in l. scribi conditio, §. quia, de reb. cred. Bal. in l. fin. C. de fideic. Bened. de Barf. in d. tr. q. 9. vers. & ad corroborandum.

80 Instrumentum etiam sigillo Principis vel † Capituli sigillatum, executionem paratam habet ex consuetudine. Joh. Fab. in l. certum, C. famil. ercisc. in verbo est. Boer. in consuet. Burg. §. 27. sic. de iuris dict. omn.

81 iud. Imò maioris † dicitur virtutis, quam garantigatū. Nam per sigilli appositionem, insinuatū dicitur. Pyrrh. in consuetud. Aurelian. in rub. execut. in

82 strū. artic. 1. 2. Sigillū enim † facit indubitata scripturam, Bart. in l. in bona fidei, num. 5. C. de reb. cred. & indubitata scripturæ probationem: quia signū est ratificationis & confirmationis contractus, l. in fraude in, §. 1. de milit. testam. & ita per regias ordinationes constitutum, habet Rebuff. sup. a. dicto lo

83 co, n. 28. Estque ibris, quod sigillum † Archiepiscopi, Episcopi vel Prælati, ordinariam iurisdictionem habentis, dicitur authenticum, & probat, executionemque paratam habet, glos. in c. 2. de fid. instrum. Et ita seruatum in curia Romana, dicit Ar

chidia in cap. curia, 11. quæstion. 3. Idque tantò magis, quod Episcopus appellans, tempore contractus fuit Decanus & Canonicus Leodiensis, qui consensit & sigillauit. Simile est in patrono, consentiente donationi, l. non videtur, si quid in fraud. pa

tron. Sic & † in filio, consentiente patri donanti, 84 Tiraq. in tract. de retract. consang. §. 1. glos. 9. nu. 135. cum seqq. Similiter & Præpositus aut Decanus † Eccle- 85 siæ remanet obligatus, etiamsi dignitati suæ renunciauit: quia parti ab initio ius quæsitum fuit. Socin. consil. 160. col. 4. Nec status mutatio in altiorum gradum, eximit aliquem à primæua obligatione, l. si. Reus, iudic. solu. Remanet enim tunc effectus obligationis, leg. final. C. de decur. Zas. consil. 9. nu. 10. lib. 1. Et attenditur † origo obligationis & ob- 86 ligatorum, à primordioque tituli posterior formatur euentus, l. 1. C. de impon. lucrat. descript. lib. 10. Zas. d. loco, n. 1. 2. 3. & seqq. Inde concludenter puto, Dominum Appellantem, tanquam successorem in dignitate, ex contractu prædecessoris obligatum, eumque vigore instrumenti obligatorii, Appellatis ad satisfactionem teneri.

Deinceps potest de aliis quibusdam, non admodum releuatis punctis quæri: de quibus saltem concludiue, quid sentiam, breuibus dicam.

Primum est: An ob hoc, quod Receptoria in Hoffelt / sine consensu Imperatoris est hypothecata, dicendum, contractum esse nullum, cum sit feudum Imperii, ideoque Dominum Episcopum ad reditus non obligatum. Hoc loco puto, satis cognitum esse: licet feudum sine consensu † 87 Domini, sub pena amissionis, pignorari non possit, per text. in c. 1. Imperialem, de prohib. feud. alien. per Frid. c. 1. de prohib. feud. alien. per Lorbar. Id tamen intelligi ita demum, si processum fuit ad traditionem rei, aliàs secus: dicit Bald. in cap. 1. §. aut si libellario, in vlt. volum. vers. sequitur in textu, nu. 4. quib. mod. feud. amitt. vt per Cyn. in l. si alienatum, C. de verb. signif.

quia per simplicem hypothecationem, nudo verbo factam; nunquam intelligitur ventum contra prohibitionem, nisi sit processum ad traditionem: licet aliàs hypotheca nudo consensu consti- uatur: neque per verbalem pignorationem incurritur pœna, cum promittere non sit alienare, l. ad eum, §. Lucius, de donat. Bald. in cap. 1. §. denique, que fuit prima caus. benef. amit. & c. 1. in princip. ad fin. prima col. de prohib. feud. alien. per Frid.

Et per hypothecam feudi, † non transfertur ius reale, nisi secuta tra- 88 ditione, sicque non, nisi secuta inuestitura, cap. 1. quid sit inuestit. Præpos. & alii post Bald. in d. c. 1. de prohib. feud. alien. per Frid. circa princip. Zas. in Epit. feud. part. 9. num. 18. Hartm. obs. 20. per tot. tit. de feud. Curt. iun. in tr. feud. 4. parte prin. n. 95. Quod verò nostro casu, non tantum nulla possessionis translatio siue traditio realis facta, sed nec pretium, nec interesse vel reditus, ab Anno 58. vsque in hunc diem, restitutum sit, ex actis manifestè constat; nec vllibi negatum reperitur. Imò si obligatoriz literæ perpendantur, patebit, non tam alienationem, quam com

moditatis prouentus & reditus ipsius feudi, esse factam † id quod iure permissum esse non negabi- 89 tur, vt per Bald. & alios in d. c. 1. §. aut si libellario, quib. modis feud. amitt. facit, Specul. in titul. de pignor. §. 1. circa. finem. & Bart. in leg. si is qui, §. an usufructus, de pignor. Curt. iun. in iam dict. loco, limit. 3.

Et

Et communem opinionem dicit *Ruin consil. 176. numero 13 lib. 1.*

- 90 Considerandum et tali casu puto, in Imperio nunquam ita obseruatum esse, vt Electores, Principes, & qui habent magna feuda ab imperio cum pro receptis pecuniis, maxime in necessitatibus calibus, nonnulla ex eis feudis etiā, transferendo possessionem obligant, opus habeant specificum Imperatoris consensu exigere. Idque ex consuetudine & vsu recepto. Hinc dicit *Zaf. in Epit. feud. par. 9. n. 22.* In Germania nostra Friderici constitutione & prohibitionem male seruari. Quod verò feuda sine consensu domini non tantum hypotheccari, sed & alienari (quod plus est) ex consuetudine possint, eaque consuetudo iure consistat, parum ambigitur. Ita tenet *Iohann. Reinald. in cap. 1. §. habito, de prohib. feud. alien. per Frid. prout allegat Iacobin. de S. Georg. de feud. verb. & cum pacto, n. 6. arg. glossa in clem. dudum, §. son. de sepulturis. Zaf. iam dicto loco.* Et hanc magis communem opinionem Doctorum esse dicit *Cur. iun. con. 58. n. 8.* sicut etiam videmus, quod in ceteris omnibus, quæ respiciunt feuda, & consuetudo vincit legem, & ipsa pro lege habetur. In dē & in regno Franciæ consuetudo est, quod sine delectu feuda alienari possint, etiam si feuda Ecclesiæ essent, & etiam id ipsum Domino inuito, dicit *Pet. Rebuff. in tractatu suo circa arborem feudalem, vt refert Zaf. supra dicto loco.* Nō videtur releuare hęc exceptio consensus
- 94 Domini: Aut enim est obiecta pro cassando toto contractu, & id fieri non potest, quia principaliter de solutione debiti agitur, quod ius separatum est à iure hypothecæ, accessorie contractui adheerenti. Et sic in omnem euentum Dn. Appellans de principali debito tenetur. Aut est obiecta, ratione pœnæ & amissionis feudi, & tunc male ad commodum Appellantis allegatur, quia eo ipso prodit suā turpitudinē, qua versatus est circa alienationem rei feudalis: Ergo non audiendus,
- 95 *iuris vulgaris.* Quæ etiam potest, An quantitas empti redditus moderanda sit, ad ratam vicesimi denarii, iuxta constitutionē Carolinā, & sic in hoc (dato quod aliās pronunciatū pro Appellatis) prior sententia reformanda? Hęc exceptio in prioribus instantiis nō fuit obiecta. Nūc verò in effectu totius contractus cassationis & annullationis opposita est. An verò per tale pactum excessiuū, totus corruat contractus, vel id, quod excedit iustā pensionem, reducendum sit ad legitimum modū redditus, iuxta constitutionē Imperii. Nolo in hoc esse prolixior, refero me ad ea, quæ *D. Gal. c. 5. li. 2.* multoties in Camera obseruata esse, & se meminisse dicit: eum videlicet excessum reiectū, & reductionem ad legitimum modū vsurarum factam, nec totum contractū cassandum esse: id quod & nostro casu, vt opinor, fieri potest. Considerandū tamen puto, quod nec in hac nec in præcedentibus instantiis, reductio ad ratā dictæ constitutionis vili petita, sed solummodò pro cassatione totius contractus submissū est. Item, quod hic contractus celebratus est ex pecunia pupillari, quæ

iuris prærogatiua gaudet, ita vt ei⁹ interesse vsura pupillaris nuncupetur. *Anton. Costa. lib. 1. q. iuris ca. 1. n. 7.* Et aliquando centesimam, aliquando minorē summam attingat, vt late *Molin. de contr. ali. & vsur. q. 76. & 77.* Item quod in terra Leodiensī, & illis Germaniæ partibus, communi consuetudine & vsu receptū, vt redditus anni ad ratam decem sexti denarii vendatur. Item, quod constitutio Carolinā non tantum in hoc puncto, sed & aliis articulis, à plerisque, & ferè omnibus Imperii statibus in effectu nunquā deducta, sed diuersam hætenus obseruatū fuit: secundū ea enim non tantum pacta excessiua cassanda & reicienda, sed & condemnatio in pœnā, & amissionē quartæ partis summæ principalis, faciendā foret. Putarim itaq; iudicē hoc casu posse saltē in terminis petitionis versari, & reformationem sententiæ prioris euitare, attempta imprimis qualitate iudicis à quō, qui correctionē primæ sententiæ non inermisisset, in vsu Leodiensī, sui Superioris, & Domini, si iusta ratione fieri potuisset. Si tamē Domini placuerit, suprā allegata ex *Gail.* omnino etiā hic imitanda esse non resistam.

Denique non importunè quæri potest, an mensa Episcopalis siue Episcopus solus, obligationē hanc sustinere debeat, cum pecunia in communē causam & rem statū cesserit? Sed paucis, videtur eam exceptionem communis vtilitatis statuum, Appellatis male obijci, ad hoc, vt actio distrahatur & diuidatur in plures Reos. Cum notoriū iuris sit, hypothecam & actiue & passiuē esse diuisam, nec diuidi, inuito creditore, l. i. c. de iur. pign. l. solutum, §. si creditori, de pignor. act. *Molin. in tract. de diuid. & diuid. part. 3. n. 28. Facit, vt per Ronchegall. de duobus Reis instituendis ad Leandē rem. n. 284.*

His ita perpenlis, concludo, reiectis, siue non admissis grauaminibus, hęc productis, & causa pro conclusa in principali acceptata, pronunciatū, in priori instantia benè iudicatū, & malè appellatum, cum refusione expensarum.

Salus DD. votis.

D. N. Iurisdicatio & Procuratoria iusta & fundata, causam non esse prophanam, Actionē datā, vt Referens. Esse probatam, Pro Elisione allegatum, vt Referens. Non elisam. Vult summā reducere ad legitimam ratam. Sicq; concludit cum Referente, nisi quod reformanda sententia, quoad ratam, cum expensis.

D. N. Cardinem negotii esse: An res Ecclesiæ sine solennitatibus possint alienari. Sed rem esse alienatam ad tempus, gl. in cap. 1. de reb. Eccles. alien. vel non. ibi Dd. Concludit, obligationē validā: Datā actionem quali Seruianā, non esse absolutā alienationem vel venditionem. Quoad reductionē, vult reducere ad vicesimam, quia meminit, in hoc Senatu ita obseruatum, vt æquitas seruetur. Non curat morem in Belgico, quia in toto imperio fit, & hęc moderatur: alias in pœnā temerè litigatis punitur. Expensas compensat huius instantiæ.

D. N. sibi difficultatem mouebat, quod cum Episcopus Leodiensī temporalia seu regalia ab

Imperio in feudū possideat, non posse, &c. c. 1. de alien. feud. per Frid. Sed quandoquidem prouent⁹, seu receptoriam, & sic non ipsum feudū, sed eiusdem potius fructus & commoditates, prædicto redditui destinatos, eiusq; annua solutione grauatus (in cuius generis obligatione de Domini consensu non laborandum, vt per Referentem) non amplius hæret.

Quoad reductionem, secundum normam & præscriptum constitutionis Caroli ineundam. 105
 Quin tacito populi & consensu derogari eidem constitutioni possit, extra dubium constituit l. de quibus, in si. de ll. Et quamuis, quid in prouincia Leodiensi hac in re increbuerit, aut frequentatur, certò nequeat affirmare, per totū tamen ferè Belgium, 106
 & in Ducatu Brabantia, qui agro Leodiensi confinis est, eiq; immediate cohæret, emptiones reddituum ad ratam decem sextu denarii esse receptissimas, sibi peculiariter & priuatim esse notum: quam consuetudinem in Leodiensium morès faciliè potuisse etiam prorepere, verisimile esse, arg. dict. l. in quibus, in princ. & l. 1. c. que sit longa consuetudo. Quam opinionem præsumit, quia in duab⁹ prioribus instantiis, in ipsa Leodiensi prouincia agitat⁹, nil hoc nomine sit exceptum, imò eiusdem 107
 prouinciæ Iudices & coram quibus causa bis acta (qui omnes territorii leges & consuetudines in peccatoris scrinio habent reconditas, arg. l. omnium, c. de test. vel ex officio saltem nil sub hac reductione decreuerunt, tex. l. si seruus plurium, §. fin. de legat. 1. l. semper in stipulat. de reg. iur.

Pœnam temerè litigantis si præmortuus Episcopus, qui tertio alca iudicii non bona fide subiit adhuc existeret, non euaderet: attamè cum sententiæ iam ferendæ executio in modernū Episcopum, qui alicuius fraudis aut suspicionis conscientia nequit argui, pœna ista eum multandū, æquitatis ratio admittere non videtur, qui peccauit, 108
 & ipse moriatur, diuinis præditum literis, & ex suo delicto vnumquemque pœna subiici, non autem alterius ciriminis successorem constitui, æquitati consentaneum est, l. crimen. de pœn. Quod 109
 denique pœnæ & personam non egredi, sed eandem comitari debeant, est constitutum l. Sancim⁹. c. eod. In omnibus itaque cum Referente concludit.

D. N. Vult quantitatem empti redditus ad vicissimam reducere, etiam expressè, non petente parte, sicut etiam factum in causa Wandefloe contra 110
 Stockleben. Non ipsum mouet consuetudo, ea enim & facti est, nec præsumenda, nec in actis deducta, multò minus probata, & iudex ex actis, 111
 non & ex conscientia priuata iudicare debet. Concludit, quoad empti redditus summam, excedentem Constitutionem Carolinam, faciendam moderationem: sic etiam quoad condemnationem expensarum, priorem sententiæ reformandā, & eas compenlandas.

D. N. Rem feudalem posse obligari: Roland. à Valle consil. 31. num. 61. nu. 64. vol. 2. & consilio 54. vol. 3. Cauallcan. de vsufr. mulieris. num. 184. & hoc iure vti-

mur, Hartman. Pistor. quæst. 24. n. 38. Et idem in censibus & redditibus feudilibus locum habet, Dd. c. 1. §. his consequenter. Hic finitur Lex. Contr. ad. Pistor. q. 25. n. 22. Ergo talis redditus fructus obligari possunt. Deinde posito, quòd res hypothecata fuerit feudum, tamen non releuat: Nam dato ex abundantia, quòd hypotheca nulla esset, tamen tenetur Appellans actione personali.

De pœna temerè litigantis, & licet hæres & successor non teneatur l. 1. de priuat. delict. Tamen limitatur, quòd pœna hæredi quoque officiar, quæ ipsi imponitur. l. commissæ. de publican. & vectigal. l. 3. §. quòd autem. glo. verb. etiam heredi. versicu. vel hic real. quòd quisque iur. Gail. de pace. pub. c. 20. lib. 1. n. 51. At pœna ea & est arbi. raria, & pecuniaia. Quòd eo magis 112
 statui potest, quia successor temerè litigantis, non cessit liti, sed ratam habuit, & adhuc habebit. Undè in eadem mala fide hærebit, & particeps erit. Sed quia libentius sentit cum Dominis, qui volunt ratam deducendam esse ad vicissimum denarium, hic etiam cessabit. Quæ sententiæ reformanda. Nam Episcopum & esse sub Imperio, & non 113
 exceptum esse consuetudine, de qua non constat. Compensatis expensis vtriusque instantiæ: Quia facienda reformatione sententiæ, tunc litis expensæ compensantur: Gail. c. 10. lib. 1.

Sententiæ.

In causa quondam Domini Gerhardi, Episcopi Leodiensis, nunc Laurentij Wildhelmi, tanquam Domini litis, Appellantis ex vna, contra quondam Annam de la Venne Viduam Mathiæ Henrici, & consortes in actis nominatos, appellatos ex altera partibus. g. auaminib⁹. Octob. Anno 74. & additionalib⁹. 15. Decembris, Anno 74. productis, tanquam irrelevantibus reiectis, causam ex officio pro conclusa acceptamus, & secundum hinc inde allegata & deducta pronunciamus, sententias priorum instantiarum reformandas esse, prout easdem reformamus, nempe hoc modo, quòd pro singulis centenariis, quinque salte floreni annui compenlandi. In reliquo verò bene iudicatum; malè appellatum. Expensas, in hoc Imperiali Cameræ Iudicio factas, ex causis nos mouentibus, compenlandas.

VOTVM IV.

In causa Nobilis L. von H.

Contra

Nobilem L. von H.

SUMMARIÆ.

- 1 Citationes, in appellationibus ad altiorem indagine & consultationem inuestigandam factis, vt iudicia liter petantur, vel decernantur, nec iuris necessitate, nec de iudiciorum ritu opus est.
- 2 Presumptio militat pro Iudice.
- 3 In dubio, an bene vel nulliter sit processum vel appellatum, iudicari debet, vt actus sustineatur vt magis valeat, quam pereat.
- 4 Iudex procedendo ad vltiora, regulariter tacite objectionem reieuisse videtur.
- 5 Sententiæ declaratoria, & subsecuta confirmatoria, si sub nomine Iudicis, & verbis non leguntur, sunt nullæ.